

Taçkum'un Masalı

Taçkum adında bir ihtiyar varmış. Çok yaşlıymış, üstelik de çok korkakmış. Karısının elini tutmadan eşikten geçemezmiş, dışarı çıkamaz, su dökmeye bile gidemezmiş.

Bir kış günü, hava çok kötüymüş, kar diz boyu, etraf buz kaplıymış, kedi ölse dışarı atılamayacak zamanmış. Yaşlı kadın kocasının elini tutup tuvalete götürmek için dışarı çıkarmış. İhtiyar gökyüzüne bakınca yıldızların ıslıl ıslıl parıldadığını görmüş.

"Ah, bu akşam Aysırra Tepesi'nde yol tutan her kimse, kaç soyguncuyu kılıçtan geçirdiğini tanrı bilir" demiş.

Kocakarı korkak kocasından böyle sözler duyunca onu eve sokup güzelce giydirmiş, sonra biraz peynir, biraz mısır unu ile bir azık hazırlayıp heybeye koymuş ve ihtiyarın boynuna asmış, eline bir su kabı da tutuşturup kapı dışarı etmiş, götürüp yolun ortasına bırakmış, zavallı ihtiyara avazı çıktığı kadar bağırması:

"Şimdi nereye istiyorsan oraya git, ama sakın benim gözüme görünme, canıma yettin!.. Hele de palavraların!" demiş ve kapıyı arkasından küt diye vurup kapatmış, gelip içeri oturmuş. İhtiyar korkmuş, tir tir titremiş, ama çare yokmuş, karısının içeri almayacağını biliyormuş, başını alıp yola koyulmuş.

Gide gide koca bir suyun yanına varmış. Bir de bakmış karşıda koca bir dev oturuyor, onu görünce ihtiyarın ödü patlamış; ama ne yapacak? Dev de ihtiyarı görmüş ve hemen seslenmiş.

"Seni miskin ihtiyar, hemen buraya gel ve beni sırtına bindirip karşı kıyıya geçir" demiş. *"Ne diyorsun sen koca dev? Ben de o tarafa geçmek istiyorum, sen gel hemen beni karşıya geçir, başka ne işe yararsın ki, seni koca kafalı dev seni"* demiş ihtiyar, bir yandan da ne diye bulaşıyorum bu korkunç deve diye durduğu yerde korkudan titriyormuş.

Dev yerden kocaman bir taş almış, suyunu sıkar gibi yapıp avuçları arasındaki taşı un ufak etmiş.

"İşte seni böyle sıkar, suyunu çıkarırım, moruk" diye, karşıdan ihtiyara meydan okumuş. İhtiyar da elini yere vurup bir taş alıyormuş gibi yapmış ve dağarcığındaki taze peyniri çıkarmış, taze peyniri iyice sıkınca suyu çıkmış.

"İşte, ben de seni böyle sıkar, suyunu çıkarırım, üstelik seni peynir gibi kuruturum zavallı dev, hemen şimdi gel ve beni karşı kıyıya geçir" demiş, ihtiyar.

Dev çok öfkelenmiş, yine yerden kocaman bir taş almış, eliyle ufalayıp un ufak etmiş, kum haline getirip yere serpmiş.

"Kızdırma beni, seni de böyle ufalayıp kum gibi yere sererim miskin moruk, çabuk buraya gel, beni omuzlarına oturt ve ıslatmadan karşı kıyıya geçir, yoksa seni böyle toz ederim" demiş dev.

İhtiyar hemen yere eğilip bir taş alıyormuş gibi yapmış heybesindeki unu almış, elinde sıkıp un ufak etmişçesine unları yere döküp meydan okumuş.

"Hey sen koca kafalı dev, çabuk gelip beni karşıya geçir yoksa seni mısır unu gibi öğütürüm ha" demiş.

Dev korkmuş, ihtiyara doğru yüzmeye başlamış, ihtiyarı omuzlarına alıp karşı kıyıya geçirmiş.
Dev suyun ortasına gelince:

"Ne kadar da hafifmişsin sen miskin moruk" demiş, şaşırarak.
"Sen benim gökyüzüne tutunduğumu görmüyorsun galiba, elimi bırakırsam ne kadar ağır olduğumu görürsün" demiş ihtiyar.

"Biraz bırak şu gökyüzünü, görelim bakalım ne kadar ağırmışsın" demiş dev.
İhtiyar heybesindeki bizi çıkarıp hart diye devin ensesine batırmış, dev acıyla kıvranarak
"Çabuk gökyüzüne asıl, gökyüzüne asıl" diye bağırmış.

Taçkum bizi devin ensesinden çıkarıp heybesine koymuş. Dev de rahatlamış, ihtiyarı karşı kıyıya geçirip oturtmuş.

"Ormana gir, av hayvanlarını kovalayıp bana doğru gönder, ben onları şuracıkta oturduğum yerden avlayıvereyim, sonra onları kesip bir kahvaltı yaparız" demiş dev.

Zavallı ihtiyarın yapabileceği bir şey değilmiş bu, çok zor bir işmiş onun için, üstelik çok da korkuyormuş; ama yine de ormana girmiş, ormanda ihtiyardan ürken bazı av hayvanları deve doğru koşmuşlar. Dev onları hemen yakalamış ve derilerini yüzüp ihtiyara hazırlamış, sonra ağaca asıp ihtiyarı beklemiş. Bir süre sonra ihtiyar da gelmiş.

"Niye biraz daha göndermedin bu kadarcık av bize yeter mi" demiş dev. İhtiyar ise onca avın hazırlanıp ağaca asıldığını görünce pek şaşırılmış, kuyruğunu dik tutmak için kükremiş.
"Ormanda başka hayvan kalmamıştı yoksa hepsini buraya sürecektim" demiş.

Dev ayağa fırlamış:

"Şimdi sen burada kal ben ormana gidip geri kalan av hayvanlarını bu tarafa süreyim, sen de yakala" demiş. Koca bir ağacı hart diye söküp eline almış ve ormanda ne kadar hayvan varsa ihtiyara doğru sürmeye başlamış. İhtiyar korkudan hemen bir ağaca tırmanmış, o sırada kocaman bir domuz ihtiyarı fark etmiş, onu yakalayacağım diye fırlayıp ağaca saldırınca sivri dişleri ağaca saplanıp kalmış, ağaçta sallanıp duruyormuş. İhtiyar ağaçta otururken küçük bir arı kuşunun ağaç kabuklan arasında oturmakta olduğunu görmüş ve yakalayıp aşağı inmiş. Dev ormandan dönünce sadece bir yaban domuzunun ağaca saplanmış olduğunu görmüş.
"Nerede benim ormandan kovaladığım onca hayvan" demiş.

"İşte senin ormandan kovalayabildiğin hayvanların hepsi şu domuz ve kuştan ibaret, ben başka bir şey görmedim, gördüğün gibi yaban domuzu ağaçta, kuş ise elimde" diye göstermiş ihtiyar.

Dev küsmüş.

"Bu kuş senin gibi süfli bir adamın ne işine yarayacak" diye söylenmeye başlamış.
Taçkum kuşu salıp deve seslenmiş.

"Şu kuşu şimdi yakalayıp getiremezsen sen bir kuşsun" demiş ihtiyar, kıs kıs gülerek.

Dev pek utanmış ve kuşun peşine düşmüş; ama yakalayabilir mi? Sonra etlerin tümünü alıp devin evine gitmişler.

Dev etleri parçalamaya başlamış ve pişirmek üzere hazırlamış, ihtiyarın eline de koca bir balta verip odun getirmesi için ormana göndermiş. İhtiyar baltayı taşıyamıyor, hem de çok korkuyormuş, ayrıca ağaçları kesmeyi hiç sevmiyormuş. Sonra ne kadar sarmaşık varsa toplamış, onları dizmiş; ama ihtiyar dönmeince dev tekrar ormana gitmiş.

"Ne yapıyorsun burada Taçkum? Ne zamandan beri seni bekliyorum" demiş dev. İhtiyar da *"Ben bir sürü ağaç söküp bağladım, biraz sonra oraya getirecektim"* demiş.

"Sen onları söküp getirinceye kadar ben seni mi bekleyecektim" diyen dev, kocaman bir ağacı söküp götürmüş ve gür bir ateş yakıp etleri ateşe vermiş.

Yemek yeme zamanı gelince dışarıda yemek yiyelim diyen ihtiyar avludaki kuyunun kenarına oturmuş. Dev de koca bir geyik pişirip ihtiyarın önüne koymuş.

"Ye, doyastıya ye" demiş dev. İhtiyar çok yiyormuş gibi yapmış. Hepsini yiyecek hali yoktu ya deve belli etmeden kalanını kuyuya atmış. Koca dev onu görecektir durumda değilmiş, şapır şupur et yemekle meşgulmüş.

Dev ihtiyara bakınca önünde et olmadığını görmüş, tekrar önüne kocaman bir but koymuş, ihtiyar onu da kuyunun içine gizlice atmış.

Yemekten sonra ikisi de bir gölgeye oturup dinlenmeye başlamışlar. Dev bu ihtiyarı bir türlü anlayamamış gerçekten güçlü kuvvetli biriymiş, yoksa bir düzenbaz mı, bilememiş, onu öldürmek istemiş, ihtiyar uyuyunca üzerine kaynar su döküp yakacak olmuş. Dev'in homurdanmalarından niyetinin iyi olmadığını anlayan ihtiyar gece hiç uyumamış. O gece Taçkum uyanıp kendi yattığı yere kocaman bir kütük koymuş, üstüne yamçısını sermiş, kendisi de bir ağacın arkasına gizlenmiş. Dev koca bir kazan dolusu kaynar suyu getirip ihtiyar yatıyor zannederek üstüne boşaltmış, ihtiyarı öldürdüğünü düşünüp evine gitmiş, yatıp uyumuş. Sabahleyin Taçkum devin yanına gitmiş.

"Gece çok sıcakmış, su gibi terledim, bazı kötü rüyalar gördüm, sanki kaynar sular tepemden dökülüyordu" demiş.

Dev buna çok şaşırılmış; ama bir şey söylememiş. Ertesi akşam dev ihtiyarı kızgın demirle öldürmeyi düşünmüş. Geceyarısı olunca kızgın demiri alıp ihtiyarın yanına gitmiş, demir çubuğu ihtiyar sandığı üstü yamçıyla örtülü kütüğe saplamış, demir çubuk hart diye kütüğe girince.

"Hah şimdi öldürdüm" diye sevinerek evine gitmiş, yatıp uyumuş.

Sabah olunca Taçkum devin yattığı yere gelmiş.

"Bu gece pireler saldırdı beni hiç uyutmadılar " demiş, ihtiyar.

Dev korkmuş, bu ihtiyara kaynar su döktüm, çok terledim dedi. Kızgın demir sapladım, pire ısırdı dedi. Bu ne biçim ihtiyardır diye derin bir nefes alıp onu nasıl öldüreceğini düşünmeye başlamış. Dev bu kadar derin nefes alınca nefesinden çıkan rüzgâr ihtiyarı uçurup tavana savurmuş. Tavandaki adamı gören dev çok şaşırılmış, bu adam tavanda ne arıyor diye düşünmüş.

"Ne işin var senin tavanda" demiş dev. İhtiyar da "Çok acıktım, seni yemek için dişlerimi biliyorum"demiş, dev çok korkmuş.

"Ne diyorsun sen delirdin mi, gel şimdi hemen yemek yeriz" demiş.

Dev ihtiyarı ikna edip aşağıya indirmiş ve yemek yemeye başlamışlar. İhtiyar önündeki koca geyikten küçük bir parça koparıp zorla yemiş. Evin içinde oldukları için etin fazlasını atacak bir çukur yokmuş, hepsi olduğu gibi sofrada kalmış.

"Ne oldu niye yemiyorsun" deyince Taçkum "Av etinden bıktım biraz da dev eti yesem iyi olacak" demiş. Dev bunu duyar duymaz iyice korkmuş ve kaçıp ormana dalmış, gidiş o gidiş bir daha geri dönmemiş evi barkı her şeyi ihtiyara kalmış. Taçkum acele etmeden devin bütün malını atlara yüklemiş. Bunları duyan gören herkes şaşmış, efsane olmuş, Taçkum çok akıllı ve kurnaz bir adam demişler. O zamanlar Taçkum'un köyünde Taçkum'dan başka anlatılan konu yokmuş.

İhtiyar adam ve kadın ondan sonra zengin olmuşlar, ölünceye kadar keyifle yaşamışlar.

Çeviren: Papapha Mahinur Tuna